

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Sweden
Sverige

Projekat razvoja tržišne poljoprivrede II (FARMA II)

Program pomoći američkog i švedskog naroda

**VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

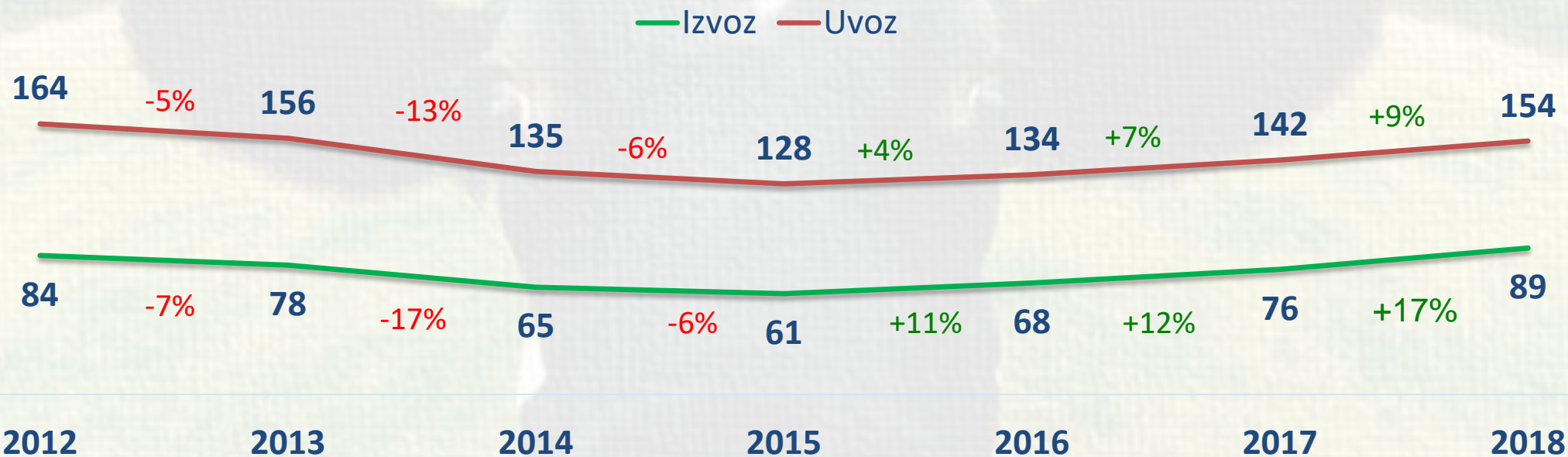
BIH: ANALIZA VANJSKOTRGOVINSKE RAZMJENE U SEKTORU MLJEKARSTVA (2012-2018)

Tijana Muhamedagić, VTK/STK BiH
Feđa Begović, USAID/Sweden FARMA II

2018: Sektor mljekarstva

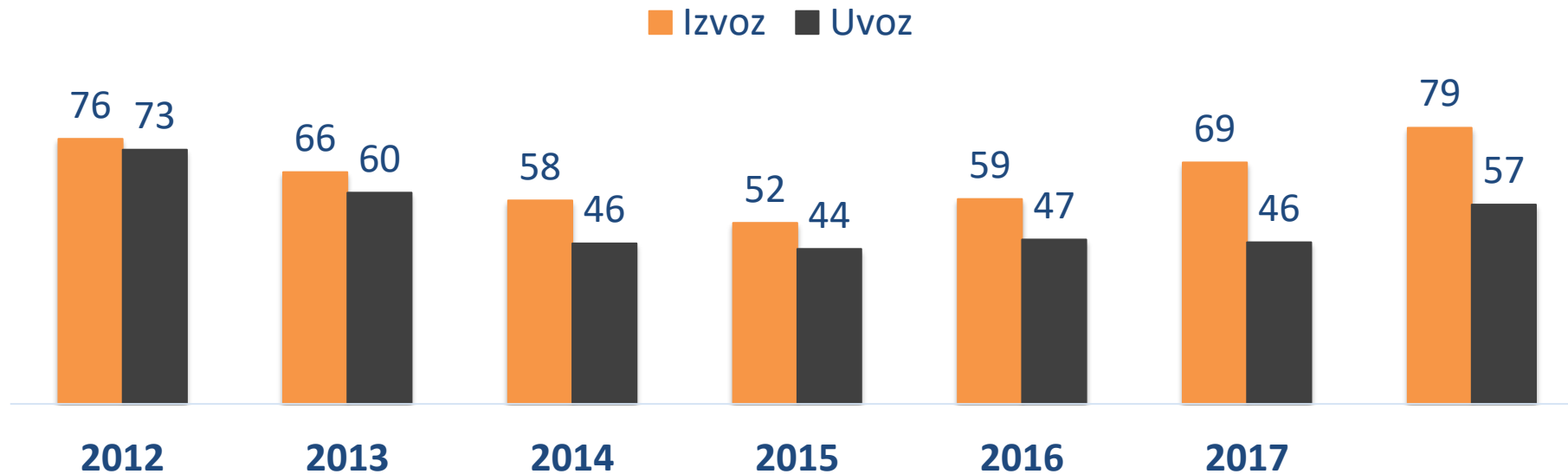
- Izvoz u sektoru mljekarstva bilježi značajan porast u odnosu na 2017. godinu (12,8 miliona KM ili 17%), prvenstveno zahvaljujući rastu izvoza fermentiranog programa na tržište Crne Gore
- Došlo je do značajnog pada izvoza mliječnih proizvoda u Hrvatsku (sa 15 na 9 miliona KM, tj. 38%), te do blagog pada na tržištu Kosova* (1% na nivou godine, ali 21% u novembru i 74% u decembru – nakon uvođenja carina).
- Uvođenje carina za bh. proizvode na Kosovu* moglo bi dovesti do gubitka izvoza u iznosu od oko 10 miliona KM, ali i do dugoročnih šteta u vidu gubitka kupaca.

Razmjena u sektoru mljekarstva, 2012-2018 (u mil. KM)

- Izvoz je u odnosu na 2017. godinu porastao za 12,8 mil. KM (17%), a uvoz za 12,1 mil. KM (9%). Pokrivenost uvoza izvozom porasla je sa 54% na 58%,
- BiH je u 2018. godini u sektoru mljekarstva po prvi put premašila nivo izvoza zabilježen 2012. godine, prije nego Hrvatska ušla u EU. U odnosu na 2012. godinu uvoz je manji za gotovo 10 mil. KM, a izvoz veći za 4,4 mil. KM.

Razmjena u sektoru mljekarstva, 2012-2018 (u 000 tona)

- Količinski posmatrano izvoz je znatno nadmašio uvoz (u plusu smo 22.000 tona!)
- U odnosu na finansijski rezultat, može se zaključiti da uvozimo skuplje proizvode, a izvozimo jeftinije proizvode, što se mora hitno mijenjati.

89 mil. KM

UKUPNA VRIJEDNOST IZVOZA

154 mil. KM

UKUPNA VRIJEDNOST UVOZA

66% (59 mil. KM)

**Mlijeko i
pavlaka**

24% (36 mil. KM)

25% (22 mil. KM)

**Fermentirani
proizvodi**

17% (27 mil. KM)

2% (1,4 mil. KM)

**Maslac i sirni
namaz**

9% (15 mil. KM)

7% (6,6 mil. KM)

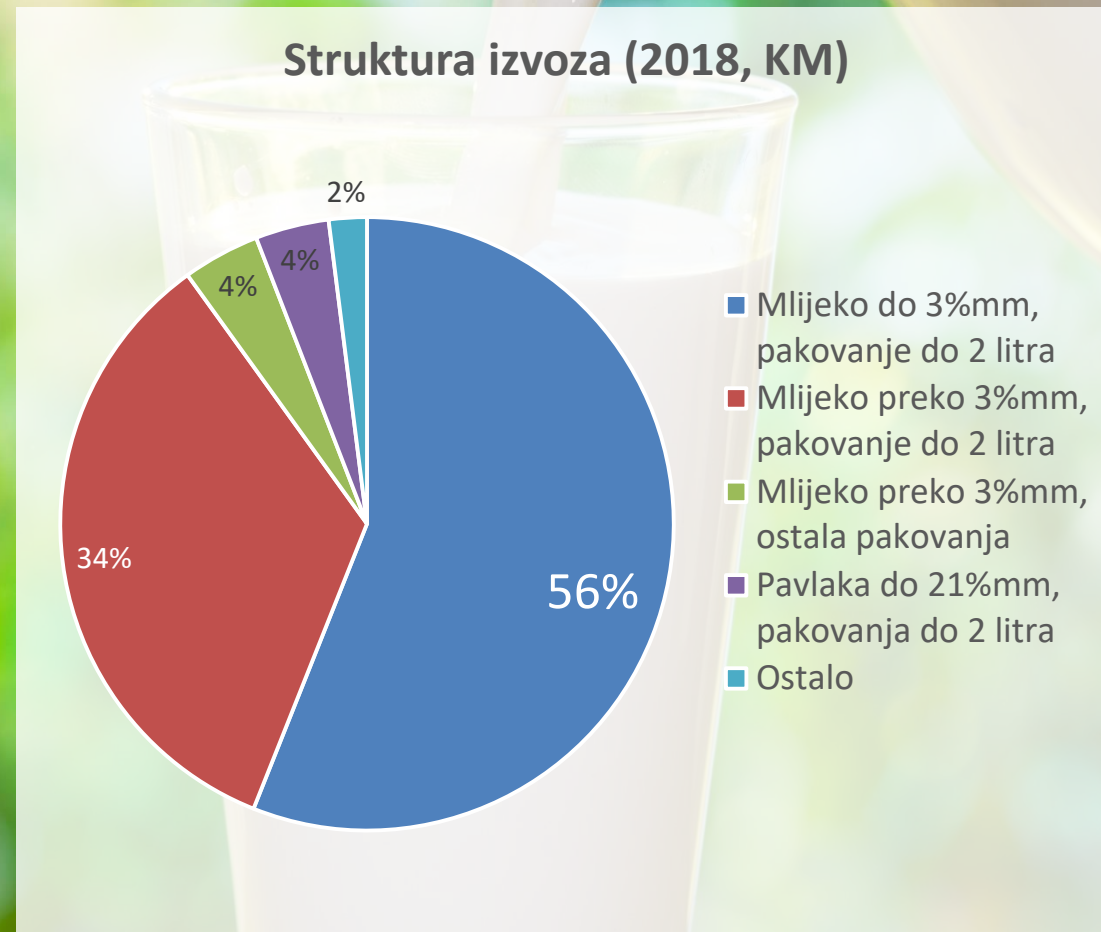
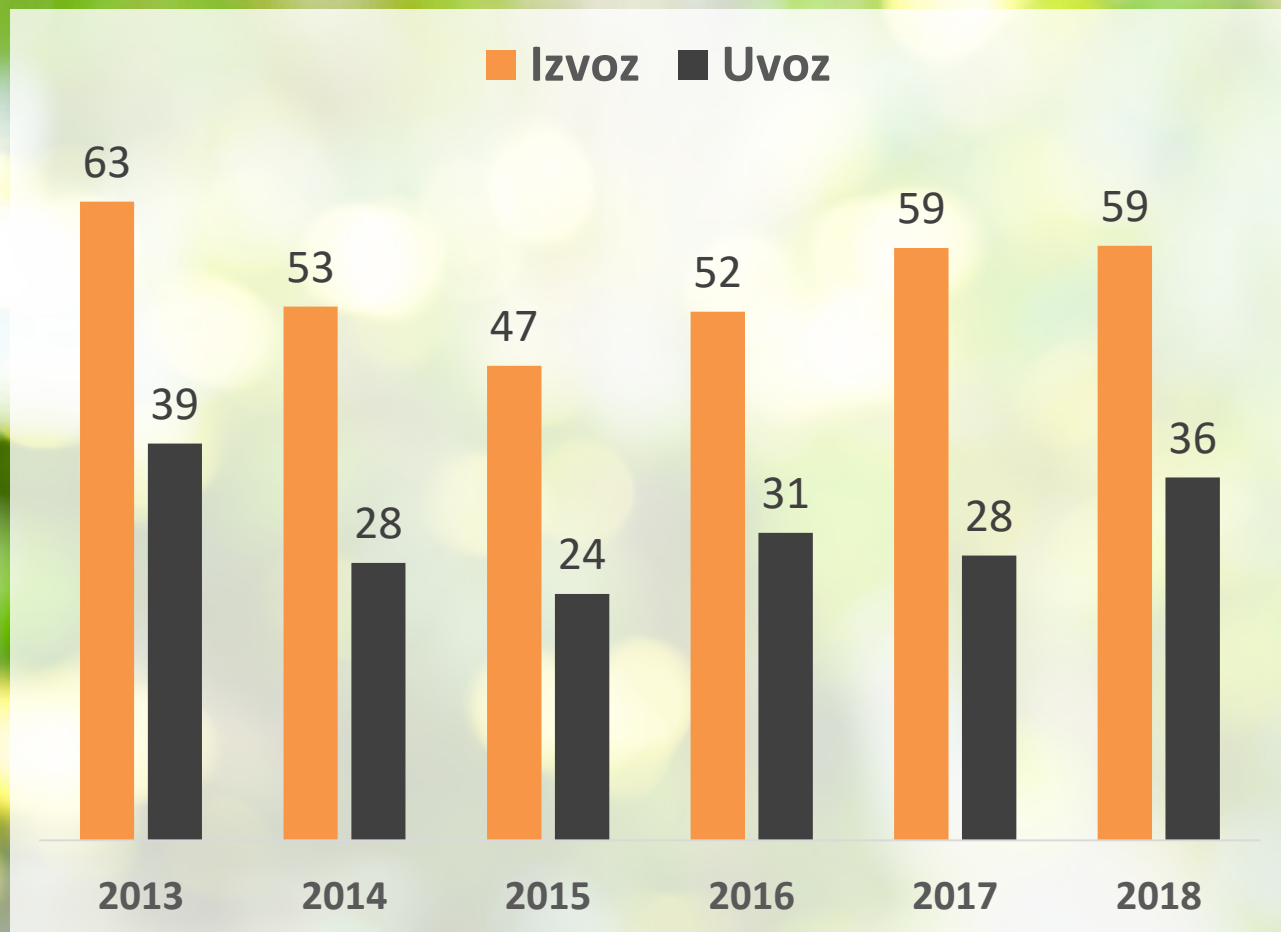
Sir i skuta

49% (77 mil. KM)

**Izvozom
dominiraju
mlijeko i
pavlaka**

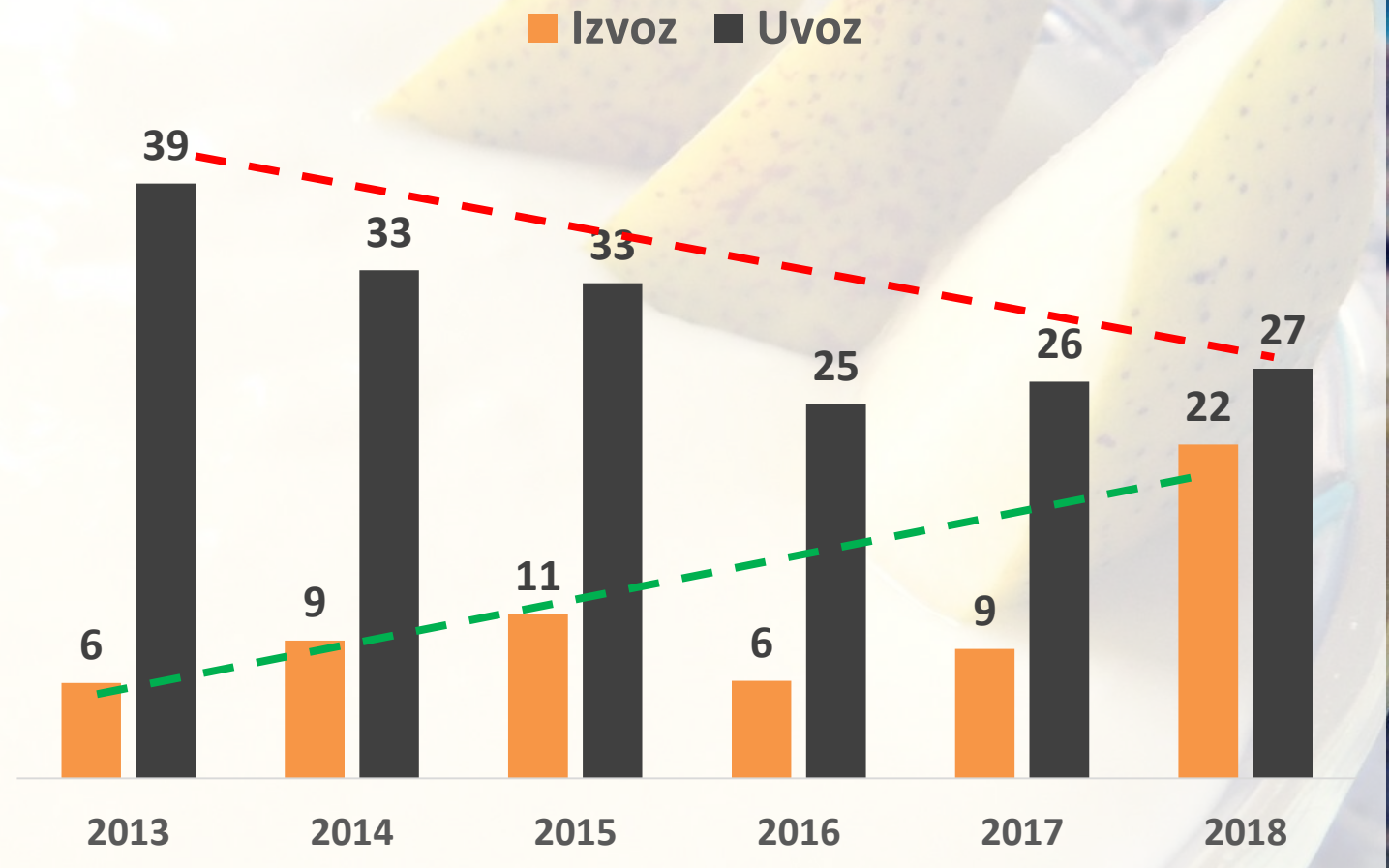
**Uvozom
dominira
sir**

U fokusu: Mlijeko i pavlaka (u mil. KM)

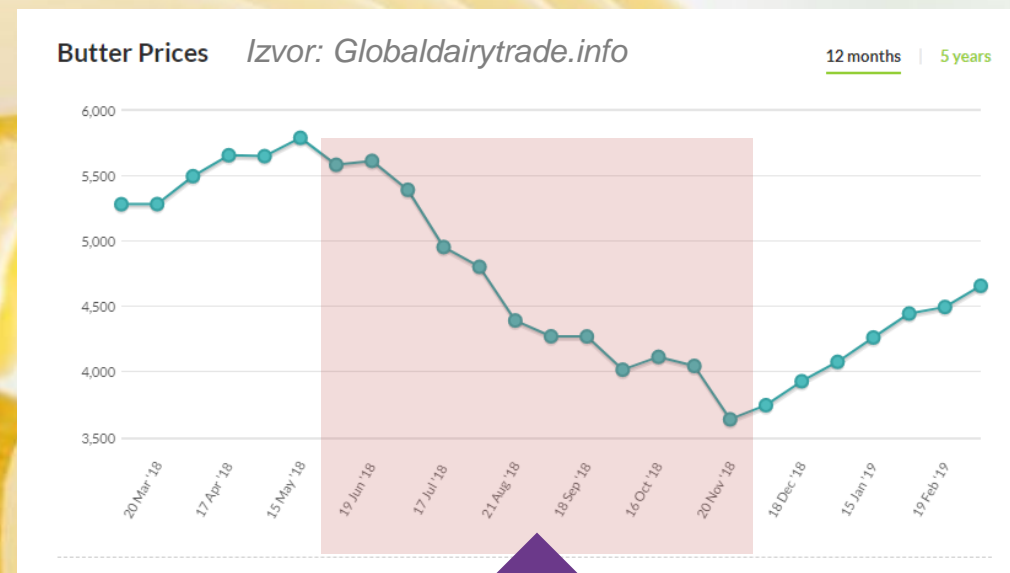
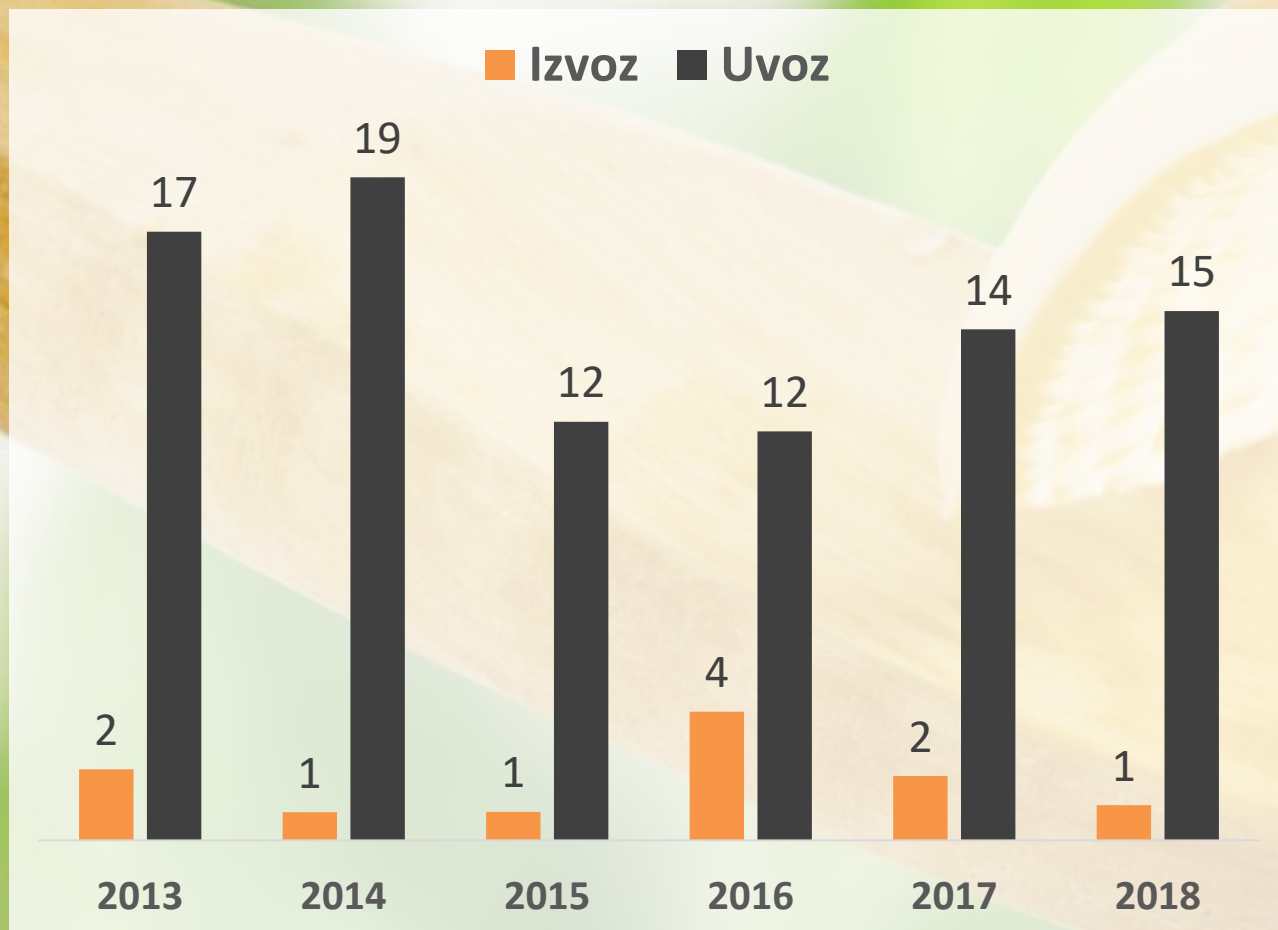

U fokusu: Ferment program (u mil. KM)

- Izvoz fermentiranih proizvoda bilježi najveći rast u sektoru mljekarstva (+13,4 miliona KM, tj. 157%)!
- U zadnjih 6 godina uvoz jogurta, kefir i ostalih fermentiranih proizvoda pao je za 31%.

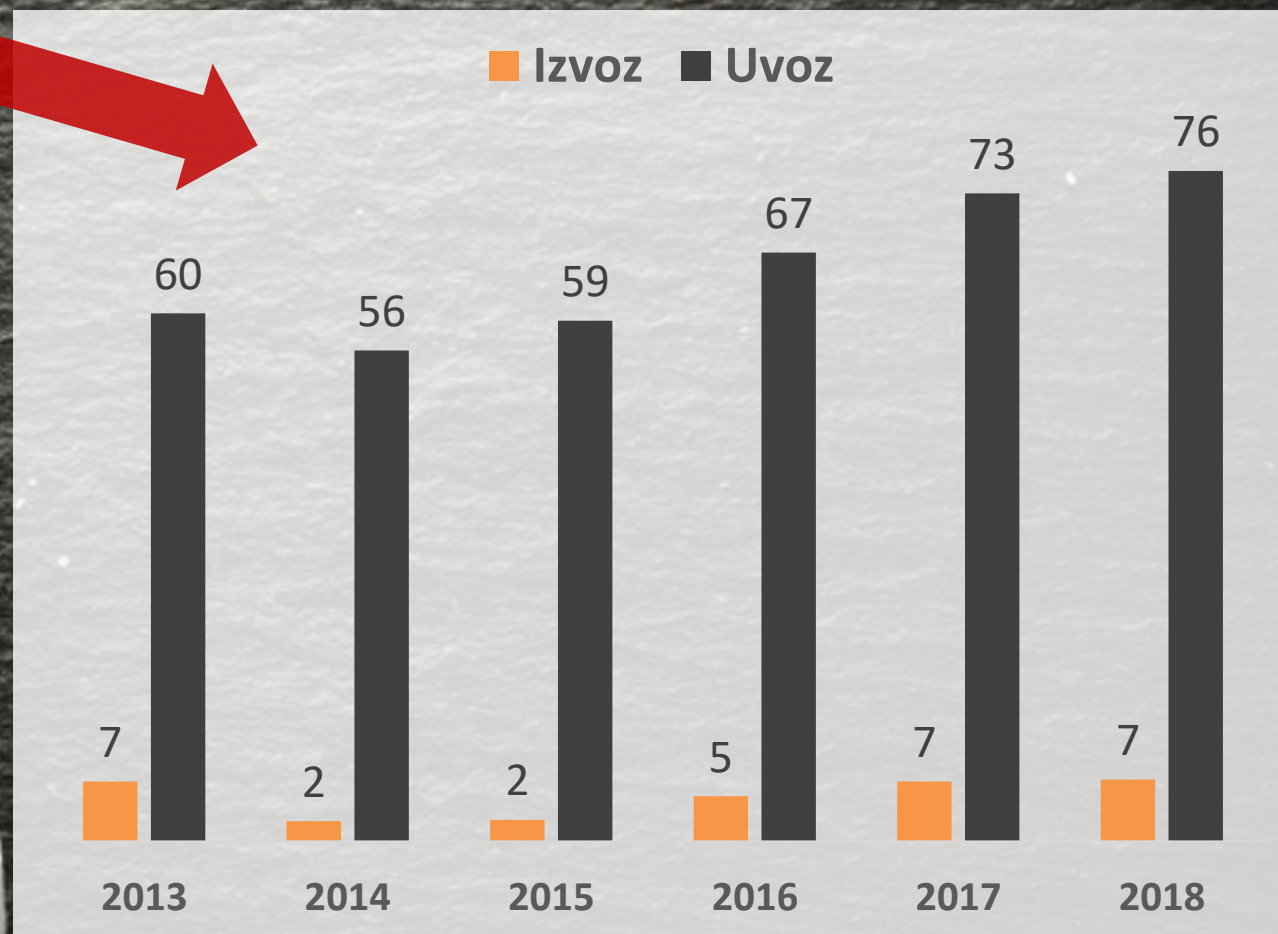
U fokusu: Maslac i namaz (u mil. KM)

Cijene maslaca na svjetskom tržištu značajno su pale polovinom 2018. godine, pa je i izvoz pao, a uvoz rastao.

U fokusu: Sir i skuta (u mil. KM)

Uvoz sira je rekordno visok i 11x je veći od izvoza!

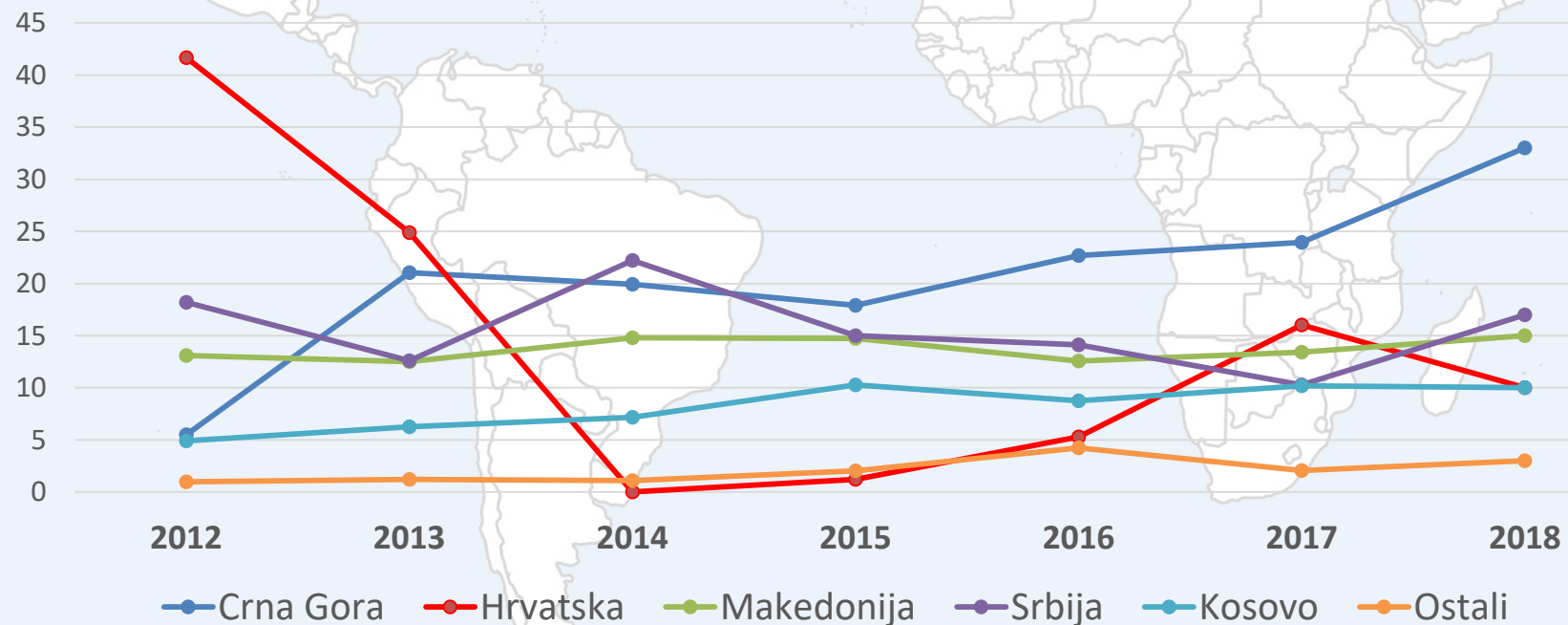

KLJUČNE ZEMLJE PARTNERI

A white semi-truck is shown in profile, moving from left to right on a road. The truck has a long, white trailer with the text "KLJUČNE ZEMLJE PARTNERI" printed in large, bold, black capital letters. The truck's cab is white with a yellow and black striped safety decal on the side. The background consists of blurred green trees and foliage, indicating the truck is in motion. The road is a two-lane asphalt road with a white line on the right side.

TOP 5 partnera, izvoz (2012-2018, u mil. KM)

Ključna izvozna tržišta: Trendovi za period 2012 - 2018
(prema vrijednosti izvoza u mil. KM)

#1

CRNA GORA
UČVRSTILA SE KAO
IZVOZNO TRŽIŠTE
BROJ 1 U SEKTORU
MLJEKARSTVA

BH izvoz – ključna tržišta

Izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda 2018. godina, vrijednost u milionima KM

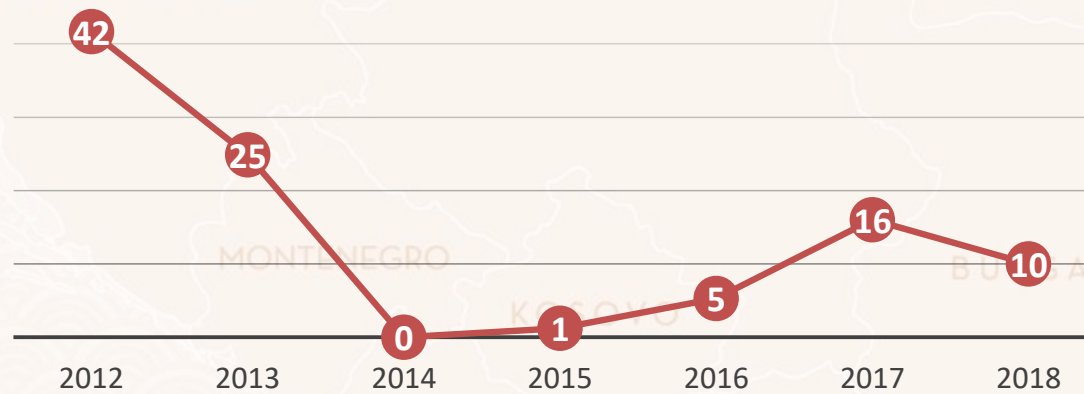

HRVATSKA: Kretanje izvoza (2012-2018, u mil. KM)

- Nakon značajnog rasta izvoza u 2017. godini, prošle godine ponovo dolazi do pada.
- Analiza otkriva da je jedan od ključnih razloga pritisak jeftinog mlijeka iz Mađarske i Slovenije.

Hrvatska: Uvoz mliječnih proizvoda iz BiH, u mil. KM

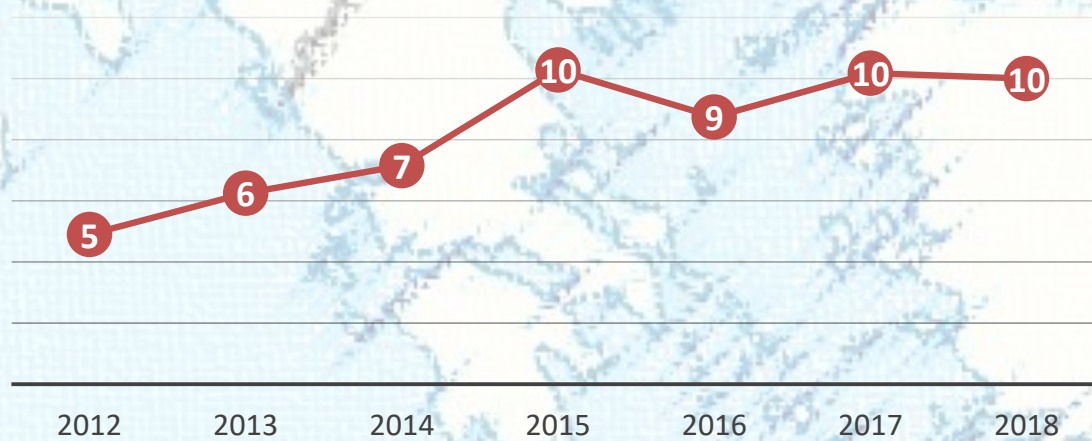

KOSOVO*: Kretanje izvoza (2012-2018, u mil. KM)

- Godišnja vrijednost izvoza mliječnih proizvoda na Kosovo* kretala se oko 10 miliona KM (2015-2018).
- Nakon uvođenja carina 21. novembra 2018. godine, došlo je do značajnog pada izvoza (-74% u decembru u odnosu na prethodnu godinu)

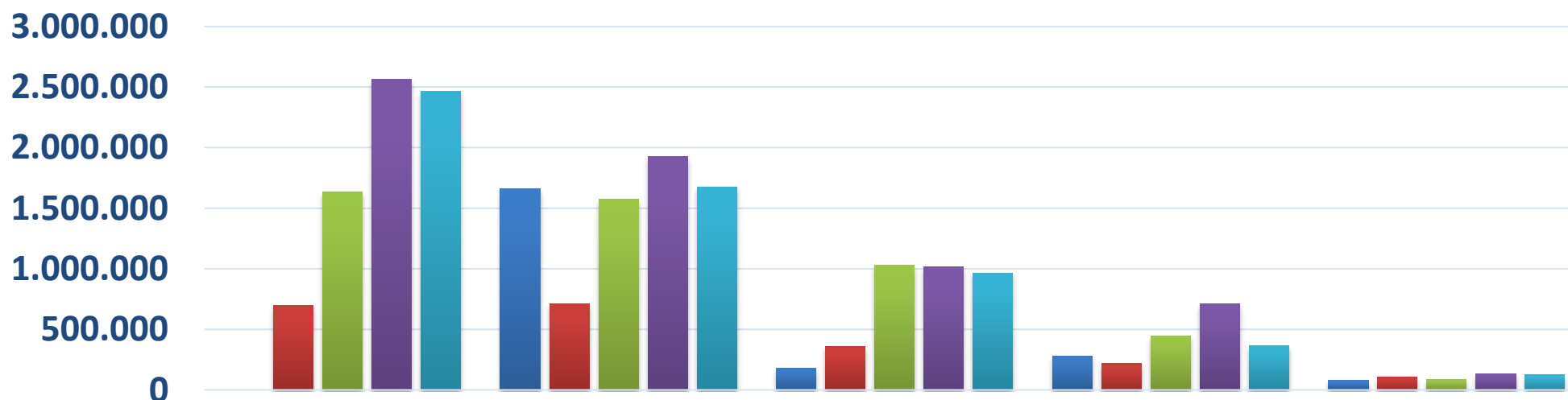
Kosovo*: Uvoz mliječnih proizvoda iz
BiH, u mil. KM

U fokusu: Izvoz sira

Top 5 izvoznih tržišta za sir, za period 2014-2018 (vrijednost u KM)

■ 2014 ■ 2015 ■ 2016 ■ 2017 ■ 2018

Hrvatska

Crna Gora

Srbija

Makedonija

Kosovo

Švedska
+ 222.504 KM

UAE
+ 200.171 KM

Turkey
+ 54.640 KM

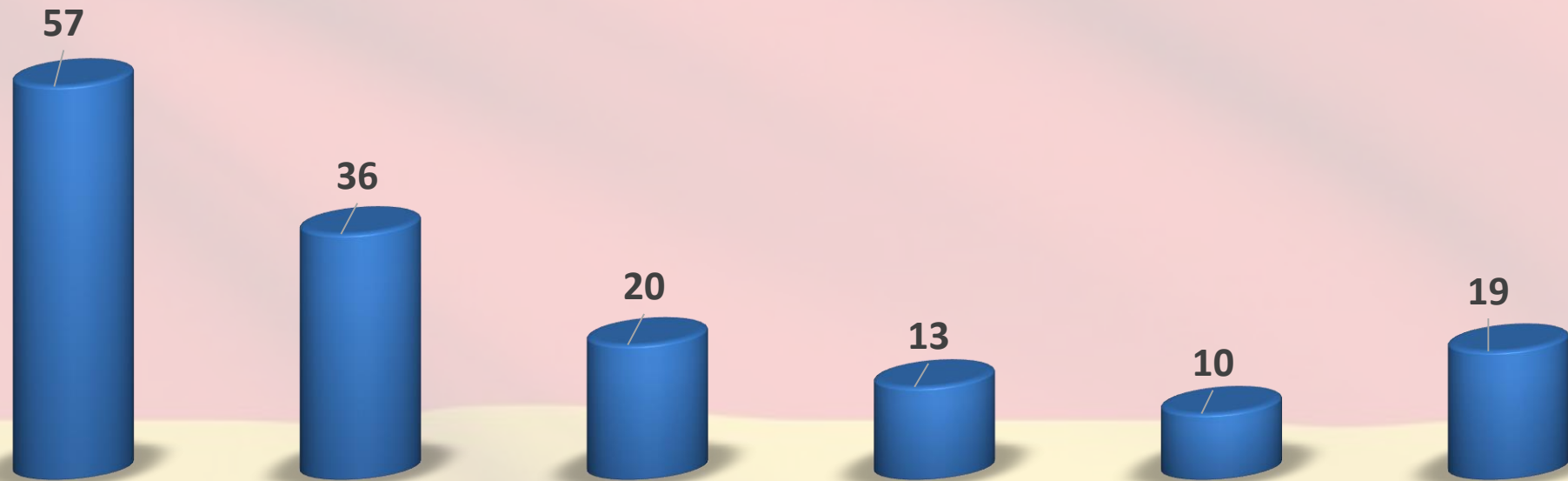
SUPSTITUCIJA UVOZA?

MOGUĆNOSTI U MLJEKARSKOJ INDUSTRIJI

BH uvoz 2018.

- porijeklo robe-

Uvoz mlijeka i mliječnih proizvoda 2018. godina, vrijednost u milionima KM

Njemačka

Hrvatska

Srbija

Slovenija

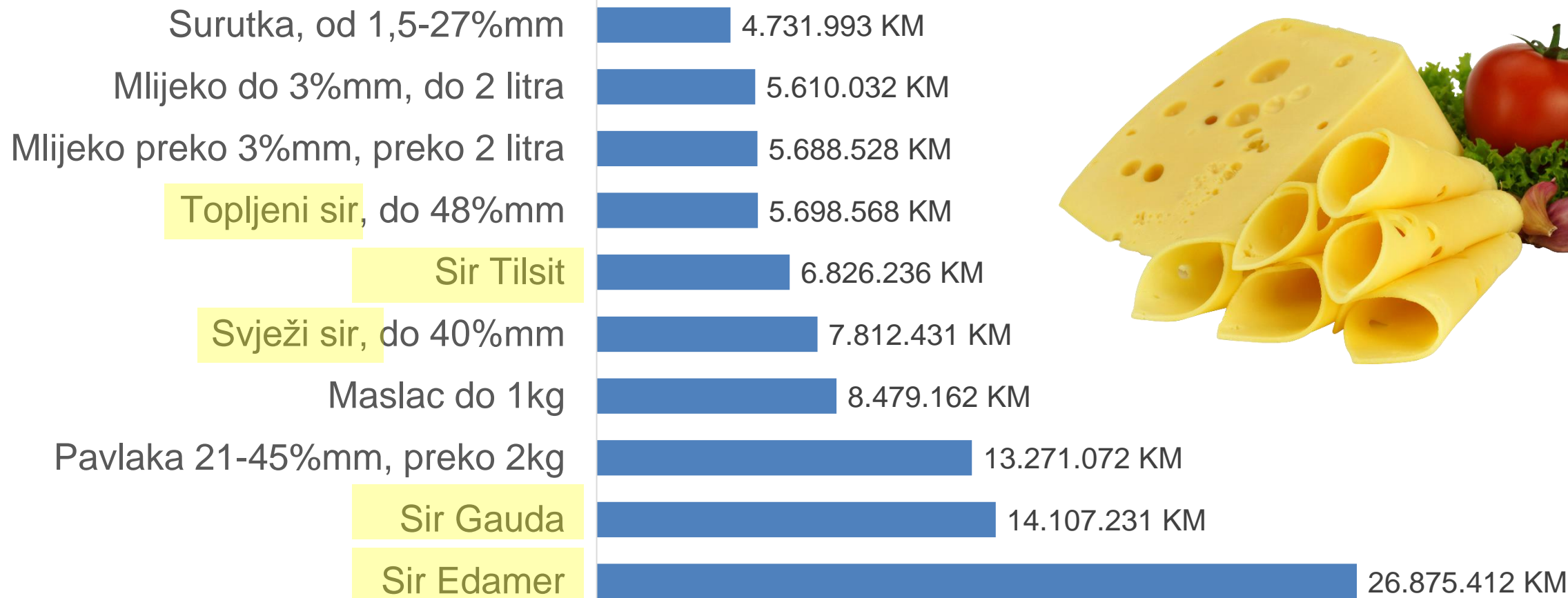

Mađarska

Ostale zemlje

BiH: TOP 10 uvoznih artikala, u 2018. godini (vrijednost u KM)

Zaključak

Zaključak

U 2018. godini zabilježen je porast izvoza mlijeka i mliječnih proizvoda od 17% (12,8 mil. KM) u odnosu na 2017. godinu, dok je uvoz rastao za 12,1 miliona KM (9%).

Crna Gora je i dalje izvozno tržište broj 1 sa 33 mil. KM, ali se Srbija sa 17 mil. KM probila na drugo mjesto. Slijede ih tržišta Makedonije, Kosova* i Hrvatske, te u znatno manjoj mjeri Albanije.

Zaključak

U strukturi izvoza sa 66% dominiraju mlijeko i pavlaka, kod kojih bilježimo pokrivenost uvoza izvozom od 166%.

Zabilježen je značajan rast izvoza fermentiranih proizvoda (157%, +13,4 miliona KM).

Uvozimo 11x više sira nego što izvozimo.

Zaključak

U 2019. godini gubitak kosovskog tržišta mogao bi rezultirati padom izvoza od 10 miliona KM (gubimo gotovo 1 milion KM mjesečno!).

Šansu predstavlja razvoj tržišta Hrvatske sa programom pasterizovanih i fermentiranih proizvoda, ali je ovo tržište pod velikim pritiskom konkurencije iz EU po jako niskim cijenama.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Sweden
Sverige

Projekat razvoja tržišne poljoprivrede II (FARMA II)

Program pomoći američkog i švedskog naroda

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Hvala na pažnji!

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:

USAID/Sweden FARMA II Sarajevo
Feđa Begović, Zamjenik šefa projekta
Tel: 033 295 324;
E-Mail: fedja.begovic@farmabih.ba
Web: www.farmabih.ba

Vanjskotrgovinska / Spoljnotrgovinska komora BiH
Ognjenka Lalović, direktor sektora privrede
Tel: 033 566 180
E-Mail: ognjenka.lalovic@komorabih.ba
Web: www.komorabih.ba

**** Prilikom korištenja podataka molimo vas navedite izvor.*